

תיקון החלטת ממשלה מס' 4458 מיום 1.2.2009 בנושא קביעת נוהל להכרעת מליאת הממשלה בעניינים לפי סימן 2 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל (המקומות הקדושים), 1924, בהם אחד הצדדים למחלוקת היא הכנסייה הקתולית וכל אישיות משפטית כנסייתית על פי הסכם האישיות המשפטית שנחתם בין ישראל לבין הכס הקדוש

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם ,

לתקן את החלטת ממשלה מס' 4458 מיום 1.2.2009, בנושא הנוהל להכרעת מליאת הממשלה בעניינים לפי סימן 2 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל (המקומות הקדושים), 1924, בהם אחד הצדדים למחלוקת היא הכנסייה הקתולית וכל אישיות משפטית כנסייתית על פי הסכם האישיות המשפטית שנחתם בין ישראל לבין הכס הקדוש ביום 10.11.1997, ולקבוע כי במקום סעיף 2(ד) להחלטה האמורה יבואו סעיפים 2(ד)-(ה) כדלקמן:

ד. "הבודק המיוחד" יחקור בסוגיה ויגיע למסקנות עובדתיות ומשפטיות. כל אחד מהצדדים יהיה רשאי לבקש בדיקה נוספת של מסקנות "הבודק המיוחד" בפני ה"וועדה לבדיקה נוספת".

ה. הממצאים העובדתיים והמשפטיים של "הבודק המיוחד", או לפי העניין, "הוועדה לבדיקה נוספת" יוצגו לפני מליאת הממשלה בישיבת ממשלה שתכונס לצורך הכרעה בסוגיה על בסיס ממצאים אלו.

דברי הסבר

רקע כללי

סעיף 2 לדבר המלך לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל (המקומות הקדושים), 1924 (להלן – דבר המלך), קובע כי בתי המשפט לא ידונו או יכריעו בעניינים הקשורים במקומות הקדושים או בבניינים הדתיים או במקומות הדתיים בישראל או בזכויות או בתביעות הנוגעות לעדות הדתיות השונות בישראל. בהתאם לסעיף 3 לדבר המלך, במקרה של חילוקי דעות אם עניין מסיים נופל בגדרי סעיף 2 הנ"ל, יחליט בדבר ראש הממשלה (אשר אליו הועברה הסמכות לעניין דבר המלך).

בהחלטת ממשלה מס' 4458 מיום 1.2.2009 נקבע נוהל להכרעת מליאת הממשלה בעניינים לפי סימן 2 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל (המקומות הקדושים), 1924, בהם אחד הצדדים למחלוקת היא הכנסייה הקתולית וכל אישיות משפטית כנסייתית על פי הסכם האישיות המשפטית שנחתם בין ישראל לבין הכס הקדוש ביום 10.11.1997. לעניין זה נקבע כי חילוקי דעות כאמור יובאו לפני הממשלה, אשר תמנה לצורך בדיקת הסוגיה "בודק מיוחד" "וועדה לבדיקה נוספת", שתנאי כשירותם והליכי מינויים פורטו בהחלטה. עוד נקבע כי מליאת הממשלה תנחה את גורמי הבדיקה האמורים לבדוק את הסוגיה בהתאם לדין המהותי והפרוצדורלי ותעניק להם את כל הסמכויות והכלים הנדרשים לשם מילוי תפקידם, ובכלל זה, בין היתר, גם הסמכות לזמן עדים, לגבות עדויות ולקבל ראיות. בסיום הליך הבדיקה מובא העניין לפני הממשלה להכרעתה. לעניין זה נקבע בסעיף 2(ד) להחלטה מס' 4458 כדלקמן:

"הבודק המיוחד" יחקור בסוגיה וימסור את מסקנותיו העובדתיות והמשפטיות לשר ולצדדים הנוגעים לסוגיה. כל אח מהצדדים יהיה רשאי לבקש בדיקה נוספת של מסקנות "הבודק המיוחד" בפני ה"ועדה לבדיקה נוספת".

השר יציג את המסקנות הסופיות למליאת הממשלה, יחד עם המלצתו האם לקבל את המסקנות הסופיות, האם לקבלן באופן חלקי, או האם לדחותן, ומליאת הממשלה תכריע בעניין. החליט השר להמליץ בפני מליאת הממשלה שלא לקבל ההמלצות הסופיות, או לקבלן בחלקן, יתייעץ בכך עם היועץ המשפטי לממשלה טרם הבאת המלצתו בפני מליאת הממשלה."

בהמשך למשא ומתן המתנהל עם נציגי הוותיקן, מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהחליפו בנוסח המוצע כעת. יצוין כי בהתאם למוצע הסמכות נותרת בידי מליאת הממשלה, אולם ההוראות המפורטות שנקבעו באשר לאופן הבאת העניין לפני תימחקנה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

ההצעה אינה כרוכה בתוספת תקציב.

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

ההצעה אינה משפיעה על מצב כח האדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות ממשלה קודמות בנושא

החלטת ממשלה מס' 4458 מיום 1.2.2009.

המשפטי עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 5 ממשלה

תחום פעולה עקרי: 1.

מוגש על ידי ראש הממשלה

י"ט באדר א' התשע"ד
19 בפברואר 2014

היועצת המשפטית

ירושלים, י"ט אדר א', תשע"ד

19 פברואר, 2014

346779D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעה להחלטת ממשלה

נושא הצעת ההחלטה: תיקון החלטת ממשלה מס' 4458 מיום 1.2.2009

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

סעיף 2 לדבר המלך לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל (המקומות הקדושים), 1924 (להלן – דבר המלך), קובע כי בתי המשפט לא ידונו או יכריעו בעניינים הקשורים במקומות הקדושים או בבניינים הדתיים או במקומות הדתיים בישראל או בזכויות או בתביעות הנוגעות לעדות הדתיות השונות בישראל. סעיף 3 לדבר המלך, מוסיף וקובע כי אם התעוררה שאלה אם איזה משפט או ענין נופלים בגדר סעיף 2 הנ"ל "הרי עד שתוקם ועדה שינתן לה השיפוט על עניינים המפורטים בסעיף הקודם, תובא השאלה לפני שר הדתות והוא יחליט בשאלה לאחר שיחקור כהלכה בענין" (הסמכות האמורה הועברה לראש הממשלה בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, ראה י"פ תשס"ד מס' 5266 מיום 21.1.2004 עמ' 1642).

בהחלטת ממשלה מס' 4458 מיום 1.2.2009 נקבע נוהל להכרעת מליאת הממשלה בעניינים לפי סימן 2 לדבר המלך בהם אחד הצדדים למחלוקת היא הכנסייה הקתולית וכל אישיות כנסייתית על פי הסכם האישיות המשפטית שנחתם בין ישראל לבין הכס הקדוש ביום 10.11.1997. בהמשך למשא ומתן המתנהל עם נציגי הוותיקן, מוצע לתקן את החלטת ממשלה מס' 4458 כמפורט בגוף ההצעה. מובהר כי התיקון מותיר את הסמכות בידי מליאת הממשלה, והשינוי מוצע בפרטי ההוראות העוסקות באופן הבאת העניין לפניו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה מתואמת עם הלשכה המשפטית של משרד החוץ והוטמעו בנוסחה הערות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה).

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעל כהן, ע"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 4458 של הממשלה מיום 01.02.2009.

4458.

1. העברת הסמכויות לפי סימן 3 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל (המקומות הקדושים), 1924

2. קביעת נוהל להכרעת מליאת הממשלה בעניינים לפי סימן 2 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל (המקומות הקדושים), 1924, בהם אחד הצדדים למחלוקת הינו הכנסייה הקתולית וכל אישיות משפטית כנסייתית על פי הסכם האישיות המשפטית שנחתם בין ישראל לבין הכס הקדוש ביום 10.11.1997

מ ח ל י ט י ם :

1. בהמשך להחלטה מס. 2348 של הממשלה מיום 9.9.2007 ובהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר את מלוא הסמכויות לפי סימן 3 לדבר המלך במועצה לארץ-ישראל (המקומות הקדושים), 1924 (להלן - דבר המלך במועצה), מראש הממשלה לשר רפי איתן, כל עוד אשר איתן מכהן כיושב ראש ועדת השרים לענייני ירושלים רבתי.

בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה להביא את ההחלטה לפי סעיף זה לאישור הכנסת.

2. במקרה שבו תבקש הממשלה להפעיל סמכותה ולהכריע במשפט או עניין (להלן - הסוגיה) הנופלים בגדר סימן 2 לדבר המלך במועצה, וככל שאחד הצדדים למחלוקת הינו הכנסייה הקתולית וכל אישיות משפטית כנסייתית על פי הסכם האישיות המשפטית שנחתם בין ישראל לבין הכס הקדוש ביום 10.11.1997, כי אז תפעיל הממשלה סמכותה ותכריע באותה סוגיה באופן הבא:

א. מליאת הממשלה תמנה "בדוק מיוחד" לבחינת הסוגיה. "הבדוק המיוחד" יהיה משפטן, אשר כשיר לעצמ כשופט בית המשפט המחוזי ואשר איננו מועסק על ידי הממשלה. כמו כן תמנה מליאת הממשלה "ועדה לבדיקה נוספת" שתורכב

משלושה משפטים, אשר כשירים לשמש כשופטי בית המשפט העליון, ואשר אינם מועסקים על ידי הממשלה. השר, אשר לו נתונות הסמכויות לפי סימן 3 לדבר המלך במועצה (להלן: "השר"), יהא אחראי להביא בפני מליאת הממשלה הצעה למינוי ה"בודק המיוחד" וה"ועדה לבדיקה נוספת" לאחר התיעצות עם היועץ המשפטי לממשלה באשר לזהות המשפטים.

ב. מליאת הממשלה תנחה את הגורמים הללו לפעול בבדיקתם בהתאם לדין המהותי והפרוצדורלי ותעניק להם את כל הסמכויות והכלים הנדרשים למען מילוי תפקידם, ובכלל זה, בין היתר, גם הסמכות לזמן עדים, לגבות עדויות ולקבל ראיות.

ד. "הבודק המיוחד" יחקור בסוגיה וימסור את מסקנותיו העובדתיות והמשפטיות לשר ולצדדים הנוגעים לסוגיה. כל אחד מהצדדים יהיה רשאי לבקש בדיקה נוספת של מסקנות "הבודק המיוחד" בפני ה"ועדה לבדיקה נוספת". השר יציג את המסקנות הסופיות למליאת הממשלה, יחד עם המלצתו האם לקבל את המסקנות הסופיות, האם לקבלן באופן חלקי, או האם לדחותן, ומליאת הממשלה תכריע בעניין. החליט השר להמליץ בפני מליאת הממשלה שלא לקבל ההמלצות הסופיות, או לקבלן בחלקן, יתייעץ בכך עם היועץ המשפטי לממשלה טרם הבאת המלצתו בפני מליאת הממשלה.